

Núm. 129

Gener 2000

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA

FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47

08001 Barcelona

QUÈ CAL SABER?

PROVES, ASSAIGS, REACCIONS, TESTS I PUNTUACIONS

En medicina, i en biologia en general, hom anomena **prova** (no *proba*) l'acció de sotmetre una persona, un altre ésser viu o alguna cosa a certes experiències per apreciar l'existència d'una substància, per investigar la presència d'una lesió o anomalia, o per estudiar com es desenvolupa una funció. Un **assaig** (noteu el plural, que pot ser **assaigs** o **assajos**) és una operació de **prova** per observar si una substància, un mecanisme, un mètode, etc., tenen l'efecte que se n'espera. Quan la **prova** consisteix en un fenomen, sovint provocat, que té lloc en un organisme i que serveix com a mitjà de diagnòstic, hom la sol anomenar **reacció** (per exemple, **reacció d'aglutinació**, **reacció de Weber**, etc.). El DEM¹ indica que els termes **reacció** i **prova** són molt pròxims i suggereix que, si una **prova** o **reacció** determinada no es troba en una d'aquestes dues entrades, se cerqui en l'altra. **Test** equival a **prova**, **assaig** o **reacció**. Segons Coromines,² **test** és un «'experiment per posar a prova', manllevat de l'ang. *test* [S. XVI], que abans havia designat una copel·la o gresol per avalorar els metalls [fi S. XIV], i era manlleu del fr. antic *test*». Aquest mot del francès designava, com en català, un vas de terrissa. Tot i ser el mateix mot, quan es parla de més d'una prova, escrivim **tests** i no *testos*, forma que reservem per anomenar els recipients on cultivem plantes o bé els 'bocins d'un objecte de terrissa trencats' (per això diem que «els testos s'assemblen a les olles»).

Els resultats de les primeres observacions a què hom sotmet un **infant** per verificar-ne l'estat de vitalitat s'expressen mitjançant la **puntuació d'Apgar** (de l'anestesiòloga nord-americana Virginia Apgar, 1909-1974). Equival a la suma de les puntuacions parcials que s'obtenen en explorar el **nadó** un minut després del naixement. Hom considera els signes següents: coloració de la pell (cianòtic i pàlid tot el cos, 0; normal, excepte les extremitats, 1; normal tot el cos, 2), freqüència cardíaca (absent, 0; inferior a 100/minut, 1; superior a 100/minut, 2), resposta reflexa (sense resposta, 0; resposta mínima, 1; resposta normal, 2), to muscular (absent, 0; flexió de braços i cames, 1; moviment actiu, 2), esforç respiratori (absent, 0; lent o irregular, 1; normal i amb plor, 2). Una puntuació de 7-10 és normal; si és de 4-7, caldrà aplicar al **nounat** (no en diguem *recent nascut*) algunes mesures de reanimació, i si el resultat és 3 o inferior, caldrà aplicar-li tècniques de reanimació immediates. La mortalitat neonatal és inversament proporcional a la **puntuació d'Apgar** obtinguda durant el primer minut. Una valoració dels signes al cap de cinc minuts indica el sentit de l'evolució i té significació pronòstica.

1. *Diccionari enciclopèdic de medicina*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1990.

2. J. COROMINES. *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*, Barcelona, Curial, 1980-1991, 9 v.